

Bland artquilts, lutradur och visklekar

En lynnig aprildag som startade med sol i Malmö och fortsatte en timme efteråt med regn och hagel i Landskrona, besökte jag Carina Örstadius, som bor i ett gammalt gatuhus i staden.

TEXT OCH FOTO: BRITT-INGER JÖNSSON

Carinas stora intresse för sömnad och allt slags handarbete kom från både mamma och mormor. Mormodern älskade att virka och det var också mormodern som lärde Carina att virka när hon var barn.

Carina hade sparat en del av mormoderns virkade små dukar, som hon sedan sytt fast på kvadrater av linnetyg, lagt ihop med vadd och baksida, kviltat och sytt ihop till ett stort dubbel-sängställe med tekniken ”quilt as you go”.

Det allra första som Carina sydde på maskin var en kappa i midilängd, ett populärt plagg på 1970-talet. Maskinen var en gammal trampmaskin, en riktig arbetshäst.

Det var naturligt för Carina att utbilda sig till textillärare, vilket hon gjorde 1973–76 i Göteborg. Därefter blev det anställning på olika skolor i Skåne, först i Ystad, sedan i Bjuvs kommun, och slutligen många år i Helsingborgs kommun.

Hon kom tidigt i kontakt med grupper där man sydde lappteknik. Den första var Ängelholmskviltarna, där hon bland andra träffade Ulva Ugerup och en annan pionjär inom vår hobby, Kerstin Vollmer-Sandqvist. Andra skånska grupper som Carina gick med i var Gåsakviltarna i Landskrona, Kaffebönorna i Förslöv samt Öresundsquiltarna i Limhamn/Malmö.

Log cabin-täcke med tusentals bitar

Hemmets Journal hade 1997 en tävling där man skulle sy något av lappar. Carina deltog med ett täcke, *Sommar-dröm*, i log cabin, sytt i paper piecing och bestående av mer än 5 000 bitar. Täcket påbörjades julen 1994 och blev klart till midsommaren året därpå.

Priset var en Bernina symaskin.

Eftersom Carina tycker att hon har tillräckligt med stora täcken har hon under det senaste decenniet övergått till att sy så kallade artquilts, gärna efter något tema eller utmaning. Öresundsquiltarna har under

Carina Örstadius.

flera år, inför sina kviltutställningar, haft utmaningar.

Med en festklädd symaskin i paljetter och pärlor vann Carina Publikens val 2014, på temat ”Färgsprakande Festyra”.

Öresundsquiltarnas utmaning 2017 var ”Pippi på quilt”, och den utmaningen vann Carina med texten ”Quiltar är som vänner, man kan aldrig få för många”. Du ser vinnarkviltens på tidningens framsida.

Inför en utställning som kom av sig på grund av pandemin sydde Carina kviltens *Med nål och tråd i ur och skur*, en charmig och rolig tolkning av temat.

Användbart material

Under en resa till Sydafrika 2011 och besök på en kviltutställning upptäckte Carina materialet lutradur, som är väldigt användbart i artquilts. Kviltkonstnären Ineke Berlyn visade hur man skapade med lutradur och hur man sedan kunde komplettera sina kviltar med detta material. Naturligtvis fick lite material följa med hem från resan...

Lutradur är ett ”nonwoven” material i polyester, som finns i olika tjocklekar och är helt vitt till färgen. Man målar på det med tunn akrylfärg, sedan kan man värmebehandla det med värmepistol och göra hål och mönster med lödkolv. Naturligtvis kan man sy i det också. Man kan köpa lutradur på nätet, till exempel hos canvasshop.se eller på Adlibris. Här är en länk till en film med information om lutradur på youtube: www.youtube.com/watch?v=HMosgzvX8lc.

Katten Nelson, som är sydd av jeansbitar, har fått en ram av lutradur och även landskapet från en kurs med Sheena Norquay har fått dekorationer av lutradur.

Det har blivit flera resor till Sydafrika, varje gång när det passar in med en kviltutställning. Sedan 2011 ”skypar” Carina med en väninna Salome du Toit från Sydafrika varje onsdag. Ursprungligen var det kviltintresset som sammanförde dem, men under åren som gått har

Till minne av mormor (detalj).

Sommardröm (detalj), log cabin-täcket som vann en tävling i *Hemmet's Journal* 1997.

Färgsprakande Festyra (detalj), 2014.

Med nål och tråd i ur och skur. med texten:
"Älskling. Nästa gång vi talar, behöver du
väl inte ta med alla dina sygrejer!"

Katten Nelson.

Landskap med inspiration från en kurs med Sheena Norquay, detalj.

Bargellon med katter och trollsländor blev lite för bra. Katten Alfie, som var inspiration till motivet, vill gärna jaga de sydda sländorna, och bonaden kan därför inte hänga framme.

Jeansväska.

Svampar, från viskleken.

Med fulla segel, från viskleken.

det inte bara blivit kvilt och textila intressen som har avhandlats, utan de är numer också bästa vänner på alla sätt och pratar om det mesta som har hänt i vardagen.

Gamla jeans får nytt liv

Återbruk är i dag populärt och naturligtvis finns en väska bland projekten, sydd av gamla jeans. På framsidan finns en utsmyckning, där grunden är vildona (decovil), som målats i blå akrylfärg och sedan fått extra dekoration med silvermålade spets och delar av en virkad duk.

Öresundsquiltarna har under flera år haft utmaningar i form av en ”visklek”. En person börjar med att sy efter en bild, och lämnar sedan över sin kvilt till person nummer två, som inte sett den första bilden. Person nummer två syr sin kvilt, lämnar över till person nummer tre och så vidare.

Det är verkligen kul att sedan se alla kviltarna i följd. Som mest har det varit åtta, nio stycken.

Carina har varit med på två visklekar. I den första blev det svampar med trollsländor och ett bi. Inspirationen

var föregående kvilt, som innehöll ett tyg med ett bi på och några applicerade svampar. Trollsländornas gracila vingar är sydda av lutradur.

I den andra viskleken, med ett skepp med fulla segel, blev Carina inspirerad av föregående sömmerskas verk som var vindkraftverk och sydde skeppet som också behöver vind.

Luriga trollsländor

Carina älskar katter och hennes katt som heter Alfie gillar att hoppa efter de trollsländor som på sommaren finns i trädgården. Det var därför naturligt att pryda bargello-bonaden med katter och trollsländor. Tyvärr kan inte bonaden sitta uppe, för Alfie tror att det är riktiga trollsländor och har försökt fånga dem – någon av dem har på så sätt fått sina vingar skadade.

Att Carina älskar att sy råder det ingen tvekan om. ”Du blir nog en tyglapp i ditt nästa liv”, sade hennes söner till sin mor när de var små.